

РЕШЕНИЕ

№ 32454

гр. София, 03.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 14.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **4812** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл.145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на А. А. А. А., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 2227 от 05.03.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е било отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут. (Съдът констатира, че неправилно в жалбата второто име на жалбоподателя е посочено „А.“ вместо вярното „А.“ – видно от регистрационен (лист 80 от делото), копие на лична карта с превод, (л.49-50) и копие на паспорт с превод (л.47-48)).

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно поради противоречие с материалноправния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Административният орган не бил обсъдил по същество предоставената от чужденеца информация. Лицето било заявило, че за него съществувал риск от мобилизация. Неотбиването на военна служба в С. в периода на гражданската война водело до обоснован страх от преследване. По време на гражданската война били извършвани тежки нарушения на човешките права и международното хуманитарно право. Неправилен бил изводът за сигурността в района на [населено място]. Изводът противоречал на позицията на ВКБООН. Сочат се лица и групировки, обявени за терористични от Съвета за сигурност на ООН и от Държавния департамент на САЩ. Към края на 2024г. имало огромен брой вътрешно разселени лица. Размириците продължавали, през март 2025г. имало екзекутирани стотици цивилни. Социално-икономическата ситуация била катастрофална. Следвало да се обоснове безопасността на предложеното място за вътрешно разселване. Жалбоподателят в съдебно заседание твърди, че тъй като бил кюрд, ако се върне в

града си, щял да бъде мобилизиран, а понеже преди това бил избягал - щял да бъде съден и вкаран в затвора. Баща му бил задържан преди време, питали го къде е синът му. В Р. мобилизирали мъже от кюрдски произход и ги карали да се бият срещу новата власт. Имало конфликт между новата власт и кюрдите, които обявили самоуправление, тъй като властта не им го давала. Пълномощникът на жалбоподателя, адвокат П., в съдебно заседание, твърди че новата власт нямала контрол върху цялата територия на С.. В страната действали различни въоръжени групировки. И. разширявал сухопътните си операции в южната част на страната. Възраждала се Ислямска държава, която извършвала терористични атентати срещу цивилното население. Имало данни на Агенцията за убежището и бежанците от месец юни 2025г., че поради динамичната обстановка не можело да се потвърдят сигурни алтернативи за завръщане в С.. Данните за голям брой завръщания в страната, се дължали на това, че лица от Л. били принудени да преминат в С., заради войната на И. с Л.. Задълбочава се хуманитарната криза. Доводи са развити и в писмена молба (л.111). В страната е имало проблеми със сигурността, насилие, тероризъм, израелски въздушни удари и хуманитарна криза. Претендират се разноски.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт Х., в съдебно заседание моли съда да остави жалбата без уважение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

На 03.08.2024г. със заповед на СДВР (л.84) на А. А. е била наложена принудителна административна мярка (ПАМ) „Принудително настаняване в СДВНЧ“. Лицето е настанено там на 12.08.2024г. (видно от протокол, л.85, № 4 в документа).

На 07.08.2024г. чужденецът е подало до ДАБ молба на закрила (на бланка на МВР, л.83).

На 12.08.2024г. (датата на настаняване в СДВНЧ) лицето е подало молба за закрила и на бланка на ДАБ (л.82).

На 12.08.2024г. на кандидата е съставен регистрационен лист (л.80-81).

Според отразеното в него молителят е с имена А. (собствено) А. (фамилно) А. (бащино), гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], обл. Р., С., по етническа принадлежност – арабин, с религия – мюсюлманин сунит, с начално образование, по професия – ковач, женен, с четири деца (момичета на 6, 4 и 2 години и момче на 6 месеца – по списъка към регистрационния лист), владеещ арабски език, без документи за самоличност. На 27.11.2024г. лицето е представило сирийски паспорт и лична карта (л.47-50). С оглед отразените в тях данни, са направени промени в данни от регистрационния лист – фамилията е променена от „А.“ на „А. А.“; датата на раждане е променена от 01.01.1996г. на 30.01.1996г.; мястото на раждане е променено от [населено място] на [населено място] – както е по паспорт (докато в личната карта мястото на раждане е Б.).

Срещу подпис лицето е било своевременно запознато с правата си в производството за предоставяне на международна закрила, както и с организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут (л.79).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л.78).

С чужденеца е проведено едно интервю – на 27.08.2024г. (протокол, л.60-64).

На интервюто той е потвърдил двойната фамилия и 30.01.1996г. като дата на раждане. Нямал роднини в ЕС. Напуснал С. в края на юни 2024г. Нелегално с трафикант за Турция. В България също влязъл нелегално с трафикант, като със стълба прескочил теленото ограждение. Първо с кола, после и с камион дошъл в С. до някакво жилище. След няколко дни там дошла полиция и го задържали. Целта на пътуването му била България. В С. не бил арестуван, осъждан, нямало

проблеми заради етническата група и религията си. Не членувал в религиозни организации, нито в политическа партия или организация. В селото, в което живеел имало (неправителствени) организации, но не знае кои са били те, а и от тях можело да се получи нещо само с връзки. Потвърждава възрастта на четирите си деца. Като конкретен повод за това да напусне страната си посочва, че кюрдите искали да се бие за тях и ги вземали насила. Животът там бил невъзможен, нямало ток, вода, нямало нищо. Искан да живее в България и тук да се събере със семейството си. Самият той не бил свидетел на военни действия и сражения. Няма близки които да са пострадали вследствие на военни действия. Не бил влизал във взаимоотношения с представители на групировки от неговия район. В селото му имало много грабежи. Чувал, че кюрдите режели краката и главите на хората, правели го за безсмислени неща, за битови проблеми, всеки имало нож в себе си и се убивали помежду си. Неговите близки останали в С. защото нямали пари да напуснат. Били безработни, умирали от глад. В селото му имало бомбардировки и тогава отивали в полето на палатки. Лично срещу него нямало отправяни заплахи, нито било оказвано насилие. Не би се завърнал в С., тъй като там нямало работа, нямало как да се живее.

След съответно запитване (л.65) от ДАБ до ДАНС, по преписката е приложено писмо от ДАНС (л.59, също л.35 – поради променените лични данни), в който се казва, че ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила, в случай, че то отговаря на условията по ЗУБ.

Към административната преписка е приложена справка (л.22-24), изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, за ситуацията в С., актуална към 03.02.2025г. Част от информацията се отнася за периода преди падането на режима на Б. А. (началото на декември 2024г.). Актуална към датата на оспореното решение е информацията, че след средата на декември 2024г. с посредничеството на Турция и САЩ е прекратен огънят в определени райони на С.. От 02.01.2025г. ВКБООН се ангажирал с хуманитарните потребности в страната. На 07.01.2025г. се възобновили полетите от международното летище в Д.. Все още имало сблъсъци в Крайбрежните райони, градовете А., Д., Х., Х., К.. Въпреки това 125 000 сирийци са се завърнали в страната. Пазарите в С. продължавали да функционират с адекватна наличност на повечето стоки. Достъпът до хранителни стоки обаче бил затруднен поради недостиг на пари. Нестабилна оставала ситуацията по крайбрежието из градовете Л. и Т.. Общо от 08.12.2024г. до 23.01.2025г. в страната се били завърнали 210 000 души.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л.11-20).

В него е приел, че чужденецът е напуснал страната си с цел намиране на по-добър живот, на по-висок стандарт, а не на закрила, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини.

Приел е също, че за лицето не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, тъй като Срещу чуждия граждани не били предприети действията, визирани в чл.9, ал.1 от ЗУБ, нито от официалните власти, нито от някоя конкретна групировка, която държавата да не е в състояние да контролира. Също така не бил налице на територията на цялата страна въоръжен международен или вътрешен конфликт, спрямо лицето нямало реална опасност от тежки посегателства поради наличието на безогледно насилие.

Пред съда са представени две нови справки за ситуацията в С., актуални съответно към 03.04.2025г. (л.101-102) и към 03.07.2025г. (л.103-105).

Тази от 03.07.2025г. се отнася общо до ситуацията в страната. Според нея преходното правителство и други милиции заявили ангажимент да стабилизират нацията и да изготвят нова конституция в рамките на три години. Преходният президент (А. М.) очертал планове за насърчаване на помирението и приобщаване. На 13.03.2025г. била подписана конституционна

декларация, очертаваща петгодишен преходен период. На 29.03.2025г. било съставено правителство с 23-ма министри от различен етнически и религиозен произход, включително алауити, християни, друзи и кюрди. Свалени са санкциите на САЩ. В бюлетин на ВКБООН от 26.06.2025г. се посочва, че считано от декември 2024г. в страната са се завърнали 628 000 бежанци от съседни държави, а над 1 милион и половина вътрешно разселени лица са се завърнали по домовете си. Цитиран е и 1 случай на терористично нападение срещу църква в Д.. ВКБООН предоставял транспортна помощ и комплекти с основни хуманитарни материали. ВКБООН продължавал да улеснява доброволното, безопасно и достойно завръщане на сирийските граждани в техните родни райони. Що се отнася до политическото развитие през юни 2025г, работило се за избори за Народно събрание; Швейцария издала решение за отмяна на наложените на С. икономически санкции; Европейският съюз потвърдил ангажимента си да стои до сирийския народ и да подкрепя мирен, приобщаващ и ръководен от С. политически преход. Мотивацията на завръщащите се лица включва подобрена сигурност.

Другата справка, тази от 03.04.2025г., се отнася конкретно до отбиването на редовната военна служба, данни за подлежащите на такава лица, условията за освобождаване от служба и нейния срок. Според данните от нея, през февруари 2025г., президентът на сирийското временно правителство обявил, че премахва задължителната военна служба и вместо това армията ще разчита на доброволно набиране на войници. Съобщава се обаче и за слухове призоваване за военна служба в провинциите Т. и Л.. Слуховете са категорично отречени от официални източници от отдела за набиране на персонал в армията. Посочени са условия, на които желаещите да служат трябва да отговарят. За желаещите се провеждат военни курсове.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено на жалбоподателя на 02.05.2025г., жалбата е подадена до съда на 05.05.2025г., тоест в 14-дневния срок по чл.149, ал.1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт.

Поради това жалбата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

В хода на административното производство и при постановяване на обжалваното решение не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Оспореното решение е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Решението е издадена в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

Регистрационният лист е съставен в присъствието на преводач на разбираем от чужденеца език - арабски. Също с преводач от арабски, чужденецът е информиран писмено за правата и задълженията и за организациите, от които би могъл да потърси помощ. Интервюто също е проведено с превод на арабски. При провеждането на интервюто, търсещото закрила лице е имало възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си. След приключването им, текстът му е бил прочетен, като чужденецът е заявил, че е разбрал добре смисъла на написаното и че няма възражения по него.

Поискано е и е получено становище от ДАНС.

Обратно на изложеното в жалбата, административният орган е обсъдил предоставената от чужденеца бежанска история (стр.1-2, 4-5 от решението), включително по отношение на твърденията за гражданска война в С.. По отношение на твърденията за задължителна военна служба, за противоречие на решението с позицията на ВКБООН, за катастрофална социално-икономическа ситуация и хуманитарна криза, както и за това, че сирийци се връщат в страната

основно заради атаки на И. срещу Л., съдът подробно ще се спре по-долу.

Съдът намира, че в частта относно отказа на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец, оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл.8, ал.1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религии, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

В случая търсещото закрила лице не е заявило да изпитва страх поради преследване въз основа на някоя от горните причини. Напротив, заявило е, че не е имало проблеми заради религиозната и етническата си принадлежност. Недостоверно звучи кюрдските въоръжени милиции да са вземали против волята им хора от арабски етнос, които да се бият с официалната армия, в която преобладават арабите, или срещу опозиционните (преди декември 2024г.) сили, за чийто състав важи същото. Затова страхът от насилствено мобилизиране звучи недостоверно. Чужденецът заявява също така, че не е бил арестуван и осъждан. Не е политически и религиозно активен, доколкото не членува в такива организации. Твърди, че не е имал контакт с представители на въоръжени групировки. Лично срещу него нямало отправяни заплахи, нито било оказвано насилие. Заявените причини, поради които не би се завърнал в С., са от чисто икономически характер - липса на работа, на ток, вода, храна. Роднините му също са нямали и нямат и сега такива проблеми. Бежанската история на чужденеца и твърденията му, че България е била крайната му цел, се опровергават от собствените му действия. Чужденецът е влязъл нелегално в страната. След пристигането си в С. не е потърсил начин да подаде молба за закрила. Едва след задържането от полицията и след настаняването в СДВНЧ подава такава. Няма данни и че опасност за лицето от преследване по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ би се появила в случай на завръщане в С.. Напротив, от трите справки по делото е видно, че след декември 2024г. положението в С. трайно се подобрява. Данни за такова преследване не се съдържат в справките. По отношение оасението, че може да бъде мобилизиран – от справката от 03.04.2025г. става ясно, че от февруари 2025г. е изцяло премахната наборната служба, така че подобно опасение е безпредметно. Кюрдите вече не са в конфликт, още по-малко военен, с официалната власт, дори участват с министри в назначеното от президента правителство, съответно също не набират войници. В С. не се водят военни действия. Дори да има конфликти по места, в тях не участва наборна армия. С оглед изложеното дотук, съдът споделя извода на административния орган, че чужденецът не е бежанец, а икономически мигрант.

Съдът намира също, че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и в частта, с която административният орган е отказал да предостави на чужденеца хуманитарен статут.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Жалбоподателят не твърди да е бил изложен в С. на подобна опасност. Нито посочва конкретен акт или актове на такава заплаха. Не твърди, че такава би възникнала за него в случай, че се върне в С.. Не твърди такава опасност да е налице за съпругата му, майка му, баща му, двете му сестри и един от братята му, които са останали да живеят в С.. Подобно твърдение би било в противоречие

и с данните от трите справки за ситуацията в страната. За подобна заплаха не би могло да се приеме твърдението му, че в селото му имало много грабежи. В., нито една от справките за страната не дава сведения за висока криминална престъпност. Твърденията на чужденеца, че бил чувал кюрдите да режат глави и крака на хора, да се избиват помежду си, звучат недостоверно и не намират потвърждение в справките за страната.

Съдът намира, че в С. към настоящия момент не е налице въоръжен международен или вътрешен, който да обуславя предоставяне на хуманитарен статут. От справките, особено от тази от 03.07.2025г. става ясно, че в страната не се водят активни военни действия. Доколкото има конфликтни точки и единични инцидентни, те са по крайбрежието и в други градове и райони, няма данни за такива в района, от който е чужденецът – [населено място]. Страната продължава да се умиротворява („помирение и приобщаване“), правият се опити дори за демократизация. Съответно не е налице безогледно насилие по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Неоснователен е доводът на защитата, че решението противоречало на позицията на ВКБООН. Самият Комисарят улеснява завръщането на сирийците в родината им и по родните им места, като предоставя транспортна помощ и раздава пакети с хуманитарна помощ, „улеснявайки доброволното, безопасно и достойно завръщане“.

Неоснователен е доводът на защитата, че в страната е налице изключителна тежка хуманитарна криза. В справките няма данни за такава. Това се доказва и от посочените по-горе действия на ВКБООН. Дори да има проблеми с безработица, електричество, вода и храна, те не са от такава висока степен, че да предполагат предоставяне на хуманитарна закрила единствено на това основание. Че такава криза не е налице говорят и фактите, че по родните си места и в страната са се завърнали над 2 милиона и половина общо бежанци и вътрешно разселени лица, както и че в С. продължават да живеят всички близки на чужденеца, включително съпругата му с четирите им деца, най-голямото от които е на 6 години, а най-малкото на 7 месеца (към момента на интервюто).

Неоснователен е и доводът на защитата, че много от бежанците се връщали от Л. поради започналите там атаки от страна на И.. В справката от 03.07.2025г. няма данни основният поток на завръщащи се бежанци да е от Л.. Посочено е, че данни за завръщането се вземат от Турция, Л., Й., И., Е. и други държави. Освен това общия брой на завръщащи се е твърде висок (988 869 души), така че те да са основно от Л.. Аргумент, че причините за завръщането на сирийците е общото подобряване на положението в страната, а не ударите на И. в Л., е и огромният брой вътрешно разселени лица, които се завръщат по родните си места – 1 513 861 души.

Не са налице и други основания за предоставяне на лицето на статут на бежанец или хуманитарен статут, доколкото по делото не се установи, нито жалбоподателят излага твърдения в тази насока, бежанска или хуманитарна закрила да е била предоставена на друг член от семейството му съответно не са налице хипотезите на чл.8, ал.9 и на чл.9, ал.6 от ЗУБ.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. А. А., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 2227 от 05.03.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от връчване на преписи на страните.

Съдия: